

GÖTA HOVRÄTT
Avdelning 2
Rotel 21

DOM
2021-05-04
Jönköping

Mål nr
B 920-21

Sid 1 (10)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Jönköpings tingsrätts dom den 25 februari 2021 i mål nr B 3394-20, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Motpart (Åklagare)

Vice chefsåklagare Pernilla Törsleff och kammaråklagare Adam Rullman

Åklagarmyndigheten

Åklagarkammaren i Jönköping

Motpart (Målsägande)

1. Thomas Wallström

Villagatan 5

533 30 Götene

2. Sussann Zetterström

Drottninggatan 24

561 30 Huskvarna

3. Alexandra Zetterström Wallström

Drottninggatan 24

561 30 Huskvarna

4. Christian Zetterström Wallström

Drottninggatan 24

561 30 Huskvarna

5. Saga Zetterström Wallström

Tvillingarnas Gata 342 Lgh 1101

136 63 Brandbergen

Ombud och målsägandebiträde för 1-5: Biträdande jurist Kristina Mannerback

Amber Advokater Jönköping KB

Lantmätargränd 59

553 20 Jönköping

Klagande (Tilltalad)

JOHANNES Vihtori Granqvist, 20050921-8491

Gråbogatan 22

561 43 Huskvarna

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Elisabeth Nygren

Malmströms Advokatbyrå

Brunnsgatan 16

553 17 Jönköping

Dok.Id 352702

Postadress

Box 2223
550 02 Jönköping

Besöksadress

Hovrättsgränd 4

Telefon

036-15 69 00

Telefax

E-post: gota.hovratt@dom.se
www.gotahovratt.se

Expeditionstid

måndag – fredag
08:00–16:00

Klagande-vårdnadshavare (part)

1. LENA Maria Granqvist, 19661004-2464
Gråbogatan 22
561 43 Huskvarna

2. LASSE Håkan Söderberg, 19551204-2499
Birger Jarls gatan 29 Lgh 1902
554 63 Jönköping

Ombud för 1 och 2: Advokat Elisabeth Nygren
Malmströms Advokatbyrå
Brunnsgatan 16
553 17 Jönköping

SAKEN

Dråp m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrättens domslut och

- slår fast att det inte har blivit utrett att Johannes Granqvist har gjort sig skyldig till dråp, alternativt grov misshandel och vållande till annans död, grovt brott, den 20 augusti 2020 i Huskvarna stadspark samt
- avslår Thomas Wallströms, Sussann Zetterströms, Alexandra Zetterström Wallströms, Christian Zetterström Wallströms och Saga Zetterström Wallströms skadeståndsyrkanden.

Det som tingsrätten har beslutat om sekretess ska fortfarande gälla. Hovrätten beslutar att samma sekretessbestämmelse även i fortsättningen ska vara tillämplig på motsvarande uppgifter, vilka även i hovrätten har lagts fram vid huvudförhandlingen som har hållits inom stängda dörrar.

Kristina Mannerback får ersättning av staten med 38 297 kr. Av beloppet avser 30 638 kr arbete och 7 659 kr mervärdesskatt.

Elisabeth Nygren får ersättning av staten med 40 740 kr. Av beloppet avser 24 938 kr arbete, 6 525 kr tidsspillan, 1 129 kr utlägg och 8 148 kr mervärdesskatt.

Staten ska stå för kostnaden i hovrätten för försvararen och målsägandebiträdet.

YRKANDEN M.M. I HOVRÄTTEN

Johannes Granqvist har begärt att hovrätten ska slå fast att det inte har blivit utrett att han har begått de brott som åklagaren har påstått.

Johannes Granqvist, Lena Granqvist och Lasse Söderberg har yrkat att hovrätten ska avslå målsägandenas skadeståndsyrkanden.

Åklagarna, som har begärt att hela gärningsbeskrivningen ska prövas, har i övrigt motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Målsägandena har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Johannes Granqvist har genom sin försvarare förtydligat att hans unga ålder åberopas som grund för bestridandena av de skadeståndsanspråk som riktas mot honom med avseende dels på bestämmelsen om barns och ungdomars skadeståndsansvar i 2 kap. 4 § skadeståndslagen (1972:207), dels på bestämmelsen om jämkning av oskäligt betungande skadestånd i 6 kap. 2 § samma lag.

BEVISNINGEN I HOVRÄTTEN

Hovrätten har tagit del av samma bevisning som tingsrätten. Förhören i tingsrätten med Christian Zetterström Wallström, Saga Zetterström Wallström, Johannes Granqvist, Joakim Karlsson och Oskar Hammarström har spelats upp med ljud och bild. Därutöver har Johannes Granqvist i hovrätten lagt fram en dom den 10 november 2020 av Förvaltningsrätten i Jönköping i mål nr 5397-20.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Som tingsrätten har angett inledningsvis i sin dom är det utrett att William Zetterström Wallström avled den 20 augusti 2020. Det är också utrett att han när han avled hade en stickskada i buken samt att vissa undersökningsfynd starkt talar för att dödsorsaken var

förblödning och att dödsfallet hade orsakats av att någon annan person hade stuckit honom i buken med ett eggvasst föremål, till exempel en kniv.

Johannes Granqvist har även i hovrätten erkänt att det var han som högg William Zetterström Wallström med en kniv i buken på den plats och vid den tidpunkt som åklagaren har angett i sin beskrivning av gärningen. Erkännandet får starkt stöd av den övriga utredning som åklagaren har presenterat. Det är därmed bevisat att Johannes Granqvist har gjort sig skyldig till den gärning som åklagaren har påstått. Johannes Granqvist har dock även i hovrätten invänt att han inte ska anses ha begått ett brott eftersom han vid tillfället handlade i nödvärn, att hans agerande inte var uppenbart oförsvarligt och att han under alla förhållanden svårligen kunde besinna sig. Hovrätten gör i dessa frågor följande bedömning.

Johannes Granqvist har berättat att han utdelade knivhugget mot William Zetterström Wallström efter att denne plötsligt hade dragit fram en kniv och börjat att angripa Oskar Hammarström med flera knivhugg riktade mot Oskar Hammarströms ansikte och hals. Hans uppgifter får stöd av att Oskar Hammarström efter händelsen, enligt vad som framgår av ett rättsintyg, hade skador på sin ena arm som starkt talar för att de hade orsakats av skarpt våld med exempelvis en kniv. Johannes Granqvists uppgifter får även starkt stöd av det som Joakim Karlsson har berättat om händelsen. Även han har uppgett att William Zetterström Wallström plötsligt angrep Oskar Hammarström med flera knivhugg riktade mot ansikte och hals.

Johannes Granqvist har vidare berättat att Oskar Hammarström vid händelsen var berusad och att även William Zetterström Wallström var påverkad och i nära anslutning till händelsen hade sagt att han ”gick på benzo”. Även i denna del får Johannes Granqvists uppgifter stöd av det som Joakim Karlsson har uppgett. Enligt honom var Oskar Hammarström ”rätt full” och William Zetterström Wallström såg ut att vara påverkad av något annat än alkohol. Dessutom har Oskar Hammarström själv bekräftat att han var ”rätt full” vid händelsen och Christian Zetterström Wallström har uppgett att det kan ha varit så att William Zetterström Wallström var påverkad genom att ha ”tagit två benzo eller nåt”.

Genom denna bevisning bedömer hovrätten i likhet med tingsrätten att det är utrett att Johannes Granqvist, när han utdelade knivhugget mot William Zetterström Wallström, agerade i nödvärn för att avstyra William Zetterström Wallströms knivangrepp mot Oskar Hammarström. Vidare bedömer hovrätten att det genom bevisningen är utrett att William Zetterström Wallströms angrepp bestod av flera hugg med kniv mot Oskar Hammarströms ansikte och hals, att Oskar Hammarström vid tillfället var berusad av alkohol och att William Zetterström Wallström var påverkad av narkotika.

Enligt bestämmelserna i brottsbalken (24 kap. 1 §) är en handling som sker i nödvärn brottslig endast om den är uppenbart oförsvarlig med hänsyn till vilken typ av angrepp det är fråga om, det angripnas betydelse och omständigheterna i övrigt. Nödvärnsrätten är alltså relativ. Det är inte utan vidare tillåtet att göra det som är nödvändigt för att stoppa ett brottsligt angrepp. Å andra sidan krävs det inte heller att den som handlar i nödvärn väljer den bästa metoden att möta angreppet. Principen är att det inte får finnas ett uppenbart missförhållande mellan den gärning som utförs i nödvärn och den skada som hotar genom angreppet. Inte heller får gärningen klart avvika från vad som har behövts för att stoppa angreppet. Vid bedömningen av om en gärning som utförs i nödvärn är uppenbart oförsvarlig kan vägas in sådant som angriparens egenskaper (styrka, psykiskt tillstånd, berusning, ålder och annat som påverkar hans farlighet) och om angreppet kommer plötsligt eller oväntat. Dessutom kan hänsyn tas till om angreppet sker i mörker eller på en plats där ingen annan kan tänkas ingripa till hjälp. Också den angripnes egenskaper och möjligheter att klara upp situationen kan få betydelse för bedömningen. En helhetsbedömning av samtliga omständigheter ska göras. Det är självklart att större våld är befogat för att avstyra ett livsfarligt angrepp mot en person med kniv än för att avstyra ett angrepp med t.ex. knytnävarna. Dödligt våld kan vara tillåtet om också det brottsliga angrepp som våldet har riktat sig mot har varit direkt livshotande.

I detta fall måste det angrepp som William Zetterström Wallström riktade mot Oskar Hammarström, flera hugg med kniv mot ansikte och hals, anses ha varit livsfarligt. Det kan därför inte sägas att det har funnits ett uppenbart missförhållande mellan den skada som hotade Oskar Hammarström och Johannes Granqvists knivvåld.

När det gäller frågan om Johannes Granqvists handlande ska anses uppenbart oförsvarligt i den meningen att det klart har avvikit från vad som har behövts för att stoppa William Zetterström Wallströms angrepp, konstaterar hovrätten, i likhet med tingsrätten, att det vid dödligt våld måste krävas att det har funnits mycket få alternativa sätt att avstyra angreppet på för att våldet inte ska anses ha varit uppenbart oförsvarligt. Av de skäl som tingsrätten har angett bedömer hovrätten att det i detta fall har funnits flera alternativa sätt för Johannes Granqvist att stoppa William Zetterström Wallströms angrepp på än det sätt han valde. Även hovrätten kommer därför fram till att Johannes Granqvists agerande har varit uppenbart oförsvarligt. Med andra ord har Johannes Granqvist använt mer våld än vad som har varit tillåtet enligt reglerna om nödvärn.

Trots det som nu har sagts ska Johannes Granqvist inte anses ha gjort sig skyldig till brott om han ”svårligen kunde besinna sig”. Att det är på det sättet framgår av 24 kap. 6 § brottsbalken. Som tingsrätten har redogjort för tar uttrycket i bestämmelsen ”svårligen kunde besinna sig” sikte på den person som har agerat mot ett brottsligt angrepp och dennes förmåga att i den aktuella situationen anpassa sitt handlande till det som har varit tillåtet enligt reglerna om nödvärn. Har personen gjort mer än vad som är tillåtet kan alltså personen ändå vara ursäktad på ett sätt som innebär att denne inte ska anses ansvarig för ett brott. Hänsyn kan då tas till i vilken utsträckning det har funnits tid för personen att tänka efter och/eller om personen har varit så rädd eller panikslagen att denne inte har kunnat kontrollera sitt handlande. Personens individuella egenskaper (till exempel nervositet, lättskrämdhet och häftigt temperament) får då betydelse vid bedömningen.

I detta fall är det utrett att William Zetterström Wallströms knivangrepp mot Oskar Hammarström kom helt plötsligt och att det rörde sig om ett mycket kort händelseförlopp från det att William Zetterström Wallström tog fram sin kniv och började angripa Oskar Hammarström tills Johannes Granqvist i sin tur angrep William Zetterström Wallström. Det har alltså egentligen inte funnits någon tid för Johannes Granqvist att tänka efter hur han skulle agera i den situation som uppstod. Han har visserligen efter närmare frågor om detta berättat att han gjorde en bedömning av var på William Zetterström Wallströms kropp som det var lämpligast att sticka kniven och att han inte vågade sticka denne i armen på grund av risken för att missa. Han har dock även

berättat att han kände sig tvingad att agera snabbt mot William Zetterström Wallström och att han därför inte hann tänka så mycket, vilket förefaller högst troligt med hänsyn till det korta händelseförloppet. Det som Johannes Granqvist har berättat om sina tankar om hur och var han lämpligast skulle sticka William Zetterström Wallström med kniven framstår därför närmast som förklaringar som han har kommit fram till i efterhand när han har fått frågor om det.

Vidare har Johannes Granqvist beskrivit att William Zetterström Wallström var mycket aggressiv och hade ”sned-flippat” när denne angrep Oskar Hammarström med kniven. Han har också uppgett att han under händelseförloppet uppfattade William Zetterström Wallströms kniv som betydligt större än den fickkniv som det senare har visat sig att denne använde vid tillfället. Även på dessa punkter får hans uppgifter stöd av det som Joakim Karlsson har berättat. Han har beskrivit William Zetterström Wallström som ”arg och galen” under den delen av händelseförloppet. Han har dessutom uppgett att även han uppfattade William Zetterström Wallströms kniv som större än den faktiskt var. I det sammanhanget ska noteras att det av fotografier på den aktuella fickkniven framgår att såväl knivbladet som handtaget är silverfärgat, vilket gör att handtaget i en sådan tumultartad situation som det har varit fråga om i detta fall, väl kan misstas för att vara en del knivbladet.

Johannes Granqvist har uppgett att han blev mycket chockad och rädd av William Zetterström Wallströms plötsliga agerande och att han fick tunnelseende, detta inte minst på grund av att William Zetterström Wallström var påverkad av ”benzo” och att han visste att drogpåverkade personer kan bli känslökalla och galna. Han har också beskrivit att han uppfattade att Oskar Hammarström inte fullt ut själv klarade av att försvara sig mot William Zetterström Wallströms angrepp och att Oskar Hammarström ”stelnade till”. Det saknas anledning att ifrågasätta dessa uppgifter. I det sammanhanget ska särskilt uppmärksammas att det, som tidigare har sagts, är utrett att Oskar Hammarström var berusad vid tillfället. Både Johannes Granqvist och Joakim Karlsson har därtill berättat att de upplevde situationen så att William Zetterström Wallström med sitt angrepp hade kunnat döda Oskar Hammarström.

Det står alltså klart att Johannes Granqvist var mycket rädd vid tillfället och att han trodde att Oskar Hammarström skulle komma att dödas. Det talar i sig för att han var i ett sådant psykiskt tillstånd som gjorde att han inte kunde tänka och handla förnuftigt. Till detta ska läggas den omständigheten att Johannes Granqvist endast var 14 år vid händelsen. Det får betraktas som allmänt känt att en tonåring inte fungerar som en vuxen när det gäller förmågan till impulskontroll, omdöme och konsekvenstänkande. Det har inte framkommit att Johannes Granqvist hade kommit längre i utvecklingen av dessa förmågor än vad som är normalt för en 14-åring. Hänsyn måste därför tas till att Johannes Granqvist på grund av sin låga ålder inte kan anses ha haft en fullt utvecklad impulskontroll, liksom att hans omdömesförmåga inte kan anses ha varit i nivå med en vuxens.

Sammanfattningsvis bedömer hovrätten, till skillnad från tingsrätten, att de omständigheter som nu har redovisats innebär att Johannes Granqvist när han högg William Zetterström Wallström med kniven, var i ett sådant psykiskt tillstånd att det måste anses ha varit ursäktligt att han inte klarade av att anpassa sitt agerande till det som hade varit tillåtet enligt bestämmelsen om nödvärn. I den bedömningen väger hovrätten även in att Johannes Granqvists handlande inte har varit uppenbart oförsvarligt på den grunden att det har funnits ett uppenbart missförhållande mellan den skada som hotade Oskar Hammarström och Johannes Granqvists knivvåld, utan därför att det våld som Johannes Granqvist har använt inte har stått i proportion till det som krävdes för att stoppa William Zetterström Wallströms knivangrepp mot Oskar Hammarström (jfr rättsfallet NJA 2009 s. 234).

Johannes Granqvist ska alltså anses svårligen ha kunnat besinna sig och han ska därmed inte anses ha gjort sig skyldig till brott. Tingsrättens domslut ska därför ändras på det sättet att det ska slås fast att det inte har blivit utrett att Johannes Granqvist har gjort sig skyldig till dråp, alternativt grov misshandel och vållande till annans död, grovt brott, den 20 augusti 2020 i Huskvarna stadspark.

Eftersom det inte har blivit utrett att Johannes Granqvist har gjort sig skyldig till brott och hans påstått brottsliga gärning är den enda grund som målsägandena har åberopat

för sina respektive skadeståndsyrkanden, ska deras yrkanden avslås. Tingsrättens domslut ska därför ändras även i fråga om skadestånd.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 1 juni 2021.

Hovrättsråden Ulrik Lönnmyr och Charlotta Schelvander (referent), tf. hovrättsassessorn Jenny Lundgren samt nämndemännen Jeanette Schölin och Per-Åke Pettersson har deltagit i avgörandet.

Hovrätten är enig.

JÖNKÖPINGS TINGSRÄTT
Rotel 16

DOM
2021-02-25
Meddelad i
Jönköping

Mål nr B 3394-20

PARTER

Åklagare

Vice chefsåklagare Pernilla Törsleff och kammaråklagare Adam Rullman
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Jönköping

Målsägande

1. THOMAS Carl-Christian Wallström
Villagatan 5
533 30 Götene

2. Ingrid Pia SUSSANN Zetterström
Drottninggatan 24
561 30 Huskvarna

3. ALEXANDRA Villemo Jaqueline Zetterström Wallström
Drottninggatan 24
561 30 Huskvarna

4. Carl CHRISTIAN Johan Zetterström Wallström
Drottninggatan 24
561 30 Huskvarna

5. SAGA Henrietta Angelica Zetterström Wallström
Tvillingarnas Gata 342 Lgh 1101
136 63 Brandbergen

Ombud och målsägandebiträde för 1 – 5: Biträdande jurist Kristina Mannerback
Amber Advokater Jönköping KB
Lantmätargränd 59
553 20 Jönköping

Motpart

JOHANNES Vihtori Granqvist, 20050921-8491
c/o SIS Ungdomshem Ryds Brunn
Avd Tallbacken
Strandvägen 1
360 10 Ryd

Dok.Id 568446

Postadress
Box 2243
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hamngatan 15

Telefon
036-15 67 00
E-post: jonkopings.tingsratt@dom.se
www.jonkopingsratt.domstol.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:30–16:00

Juridiskt biträde: Advokat Elisabeth Nygren
Malmströms Advokatbyrå
Brunnsgatan 16
553 17 Jönköping

Vårdnadshavare (part)

1. LENA Maria Granqvist, 19661004-2464
Gråbogatan 22
561 43 Huskvarna

Ombud: Advokat Elisabeth Nygren
Malmströms Advokatbyrå
Brunnsgatan 16
553 17 Jönköping

2. LASSE Håkan Söderberg, 19551204-2499
Birger Jarlsgatan 29 Lgh 1902
554 63 Jönköping

DOMSLUT

Tingsrätten anser att det har blivit utrett att Johannes Granqvist har gjort sig skyldig till grov misshandel och vållande till annans död, grovt brott, den 20 augusti 2020 i Huskvarna stadspark, Jönköpings kommun.

Skadestånd

1. Johannes Granqvist ska betala skadestånd till Christian Zetterström Wallström med 70 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 20 augusti 2020 till dess betalning sker. Av nu bestämt belopp ska Johannes Granqvist och vårdnadshavarna Lena Granqvist och Lasse Söderberg till Christian Zetterström Wallström solidariskt betala 2 136 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 20 augusti 2020 till dess betalning sker.
2. Johannes Granqvist ska betala skadestånd till Thomas Wallström med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 20 augusti 2020 till dess betalning sker. Av nu bestämt belopp ska Johannes Granqvist och vårdnadshavarna Lena Granqvist och Lasse Söderberg till Thomas Wallström solidariskt betala 1 831 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 20 augusti 2020 till dess betalning sker.
3. Johannes Granqvist ska betala skadestånd till Sussann Zetterström med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 20 augusti 2020 till dess betalning sker. Av nu bestämt belopp ska Johannes Granqvist och vårdnadshavarna Lena Granqvist och Lasse Söderberg till Sussann Zetterström

solidariskt betala 1 831 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 20 augusti 2020 till dess betalning sker.

4. Johannes Granqvist ska betala skadestånd till Alexandra Zetterström Wallström med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 20 augusti 2020 till dess betalning sker. Av nu bestämt belopp ska Johannes Granqvist och vårdnadshavarna Lena Granqvist och Lasse Söderberg till Alexandra Zetterström Wallström solidariskt betala 1 831 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 20 augusti 2020 till dess betalning sker.
5. Johannes Granqvist ska betala skadestånd till Saga Zetterström Wallström med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 20 augusti 2020 till dess betalning sker. Av nu bestämt belopp ska Johannes Granqvist och vårdnadshavarna Lena Granqvist och Lasse Söderberg till Saga Zetterström Wallström solidariskt betala 1 831 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 20 augusti 2020 till dess betalning sker.

Sekretess

Sekretessen enligt 21 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för uppgifterna i läkarintyg (aktbilaga 100 och 107) ska bestå i målet.

Ersättning

1. Elisabeth Nygren får ersättning av staten med 255 210 kr, varav 51 042 kr avser mervärdesskatt.
 2. Kristina Mannerback får ersättning av staten med 150 597 kr, varav 30 119 kr avser mervärdesskatt.
 3. Staten ska stå kostnaden för det juridiska biträdet och målsägandebiträdet.
-

BAKGRUND

William Zetterström Wallström, född år 2003, avled den 20 augusti 2020 kl. 19.10 på Ryhovs sjukhus, Jönköping. Av rättsutlåtande framgår att han hade en stickskada i den högra delen av buken. De fynd som gjordes vid undersökningen talade starkt för att dödsorsaken varit förblödning till följd av den djupa stickskadan i buken och att dödsfallet orsakats av att annan person stuckit den avlidne i buken med ett eggvasst föremål, t.ex. en kniv.

Efter omfattande utredningsåtgärder – där en person, Oskar Hammarström, under en tid om ca en månad var häktad såsom misstänkt för mord, och en annan person, Joakim Karlsson, var anhållen såsom misstänkt för inblandning i gärningen – kom misstankarna slutligen att riktas mot Johannes Granqvist. Under utredningen erkände Johannes Granqvist att det var han som hade huggit William Zetterström Wallström i magen med en kniv. Mot bakgrund av att Johannes Granqvist vid gärningstillfället endast var 14 år har åklagaren valt att väcka en s.k. bevistalan mot honom.

William Zetterström Wallströms efterlevande är hans föräldrar Thomas Wallström och Sussann Zetterström samt hans syskon Christian Zetterström Wallström, Alexandra Zetterström Wallström och Saga Zetterström Wallström.

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat enligt bilaga 1.

Thomas Wallström, Sussann Zetterström, Christian Zetterström Wallström, Alexandra Zetterström Wallström och Saga Zetterström Wallström har yrkat skadestånd för sveda och värk enligt bilaga 2.

Johannes Granqvist har under åberopande av nödvärn bestritt att han gjort sig skyldig till såväl dråp som grov misshandel och vållande till annans död. Han har vidgått att han utdelat ett hugg med kniven som träffat William Zetterström Wallström i buken men

uppgett att syftet med användandet av kniven var att förhindra dennes fortsatta angrepp mot Oskar Hammarström. Han har förnekat att han haft som uppsåt att döda William Zetterström Wallström och gjort gällande att hans avsikt var att skada denne så att våldet upphörde och att Oskar Hammarström kunde räddas till livet.

Johannes Granqvist har bestritt att utge skadestånd. Han har därutöver uppgett följande. Det finns inte skäl att tillerkänna Christian Zetterström Wallström högre ersättning än övriga familjemedlemmar. Saga Zetterström Wallström sammanbodde inte med den avlidne varför skadestånd inte kan utgå till henne. Under alla förhållanden ska skadeståndet jämkas dels på grund av hans unga ålder, dels på grund av William Zetterström Wallströms eget agerande.

Johannes Granqvists vårdnadshavare Lena Granqvist och Lasse Söderberg har bestritt att utge skadestånd.

DOMSKÄL

Åklagaren och målsägandena har åberopat den skriftliga bevisning som anges i bilaga 1. Christian Zetterström Wallström och Saga Zetterström Wallström har dessutom åberopat läkarintyg. Tingsrätten har hört Johannes Granqvist, Christian Zetterström Wallström och Saga Zetterström Wallström samt hållit vittnesförhör med Joakim Karlsson och Oskar Hammarström.

Frågan om skuld

Av utredningen i tingsrätten – varvid kan konstateras att de hörda lämnat i huvudsak samstämmiga uppgifter – har följande framkommit.

Johannes Granqvist och Oskar Hammarström träffades under eftermiddagen den 20 augusti 2020 och begav sig, efter att ha köpt öl på Systembolaget, till stadsparken i Huskvarna. Där de befann sig fanns ett bord och några bänkar var placerade vid detta. Efter en stund anslöt Joakim Karlsson till Johannes och Oskar. Någon av dem tog

därefter kontakt med William Zetterström Wallström per telefon och ytterligare en stund senare kom William i sällskap med sin bror Christian Zetterström Wallström till stadsparken. Från kl 17 på eftermiddagen synes alla fem ha befunnit sig i stadsparken tillsammans där de bl.a. drack öl. I vart fall Oskar drack en större mängd alkohol eftersom det har visat sig att han senare på kvällen hade en alkoholhalt om ca 2,5 promille. Det står också klart att även William, när han avled, hade alkohol i blodet och att det i hans blod också påvisades alprazolam och tetrahydrocannabinol.

Till en början var stämningen dem emellan god men efter ett tag uppstod mellan William och Oskar en diskussion angående pengar. Dispyten mellan dem var först verbal och det har inte framkommit annat än att båda två var lika drivande i bråket. Plötsligt hoppade William upp på bordet och frågade Oskar om denne ville bråka. Denne svarade att ”han stod ju där”. William hoppade ner från bordet och drog fram en kniv och högg/svingade med kniven några gånger mot Oskar i höjd med dennes ansikte. Johannes drog då fram den kniv som han hade med sig och som han hade haft i ett fodral nere vid ena benet. Johannes högg William i magen med kniven varefter William tog några steg innan han föll till marken. Johannes, Joakim och Oskar försvann därefter relativt omgående från platsen medan Christian stannade kvar och kontaktade 112. Klockan var då 18.16.

Oskar greps kl. 18.34. Vid undersökning av honom kunde konstateras att han hade skarpkantade sårskador på höger överarm och underarm. Utseendet på dessa skador talade starkt för att de orsakats av skarpt våld genom drag med eller mot eggvass kant, exempelvis en kniv.

Johannes Granqvist har därutöver berättat följande. Under bråket mellan Oskar och William satt han först på en av bänkarna men när han såg att William drog fram en kniv reste han sig upp. Han ville få stopp på Williams angrepp mot Oskar och han insåg att det fanns en risk för att Oskar kunde dö om William högg denne i halsen. När William svingade sin kniv mot Oskar tog han därför fram den kniv han själv hade med sig och stack kniven i magen på William. Han tänkte att den åtgärden skulle göra minst skada och han trodde inte någon kunde dö av ett knivhugg i magen. Han känner till att andra har överlevt sådana skador. Han ansåg och anser fortfarande att han inte kunde lösa

situationen på något annat sätt. Det fanns en risk för att han skulle missa om han högg William någon annanstans på kroppen och han ansåg att det inte var någon möjlig lösning att knuffa bort William från Oskar. Precis innan han högg såg han dessutom att Oskar blödde.

Tingsrätten gör följande bedömning

Åklagaren har gjort gällande att den aktuella gärningen i första hand ska bedömas som dråp, i andra hand som grov misshandel och vållande till annans död, grovt brott.

Johannes Granqvist får anses ha medgett de faktiska omständigheterna men förnekat att han uppsåtligt berövat William Zetterström Wallström livet. Han har vidare gjort gällande att han har haft rätt till nödvärn till avvärjande av det brottsliga angrepp som William Zetterström Wallström påbörjat mot Oskar Hammarström och att den gärning som han har begått därför inte är brottslig i enlighet med bestämmelserna i 24 kap. 1 och 5 §§ brottsbalken. Han har för det fall gärningen skulle vara att bedöma som uppenbart oförsvarlig hävdad att omständigheterna varit sådana att han svårligen kunnat besinna sig (se reglerna om s.k. nödvärnsexcess i 24 kap. 6 § brottsbalken).

I likhet med vad som gäller för ansvarsförutsättningar i allmänhet har åklagaren bevisbördan för att nödvärn inte förelegat liksom för att nödvärnsrätten överskridits. Detsamma gäller även frågan om omständigheterna inte varit sådana att den tilltalade svårligen kunnat besinna sig. Vad som då krävs är att åklagaren förebringar så mycket bevisning att nödvärnsinvändningen framstår som obefogad, vilket många gånger kan framgå redan av den allmänna situationen där handlingen företagits. Vad som ska prövas är alltså om åklagaren förebringat sådan bevisning att Johannes Granqvists invändning om nödvärnsrätt och att han svårligen kunnat besinna sig framstår som obefogad.

Har nödvärn förelegat?

När en domstol prövar om nödvärn förelegat är det normalt den som blivit attackerad som också är den som gör invändningen om rätt till nödvärn. Så är inte fallet här utan Johannes Granqvists åberopande av nödvärn har sin grund i ett brottsligt angrepp mot en

annan person, nämligen Oskar Hammarström. Av 24 kap. 5 § brottsbalken följer att om någon – i det här fallet Oskar Hammarström – till följd av nödvärn har rätt att begå en annars straffbelagd gärning, har var och en som hjälper honom eller henne samma rätt. Detta betyder alltså att Johannes Granqvist, om förutsättningar för det föreligger, kan anses ha handlat i nödvärn när han ville hjälpa Oskar Hammarström och detta utan hinder av att det brottsliga angreppet inte var riktat mot honom själv. Att Johannes Granqvist haft samma rätt till nödvärn som Oskar Hammarström betyder emellertid inte att de har rätt att begå samma annars straffbelagda gärningar. Beroende på vilka omständigheter de inblandade befunnit sig i, kan det vara så en av dem haft rätt att använda kniv för att freda sig men att samma rätt inte tillkommit den andre.

I förevarande fall anser tingsrätten att omständigheterna varit sådana att en nödvärnssituation förelegat. Ett bråk hade uppstått mellan William Zetterström Wallström och Oskar Hammarström när den förstnämnde plötsligt drog fram en kniv som han viftade och högg med mot Oskar Hammarström. Av utredningen framgår dessutom att Oskar Hammarström erhöll knivskador i vart fall på ena armen. Att Oskar Hammarström inom de ramar som bestämmelsen om nödvärn ger, haft rätt att med våld värja sig mot detta angrepp anser tingsrätten därför står klart. Eftersom Oskar Hammarström haft nödvärnsrätt har också Johannes Granqvist i den aktuella situationen haft rätt till nödvärn för att hjälpa denne.

I detta fall har det våld som kommit till användning för att avvärja det brottsliga angreppet lett till döden. Det ska framhållas att nödvärnsbestämmelsen inte utesluter att dödligt våld i en nödvärnssituation kan vara tillåtet. Förutsättningarna för att ett sådant våld ska vara tillåtet är emellertid dels att det är fråga om att den berörde befinner sig i ett sådant trängt läge att sådant våld inte klart avviker från vad som behövs för att avvärja angreppet, dels att det brottsliga angrepp som våldet avser att avvärja är direkt livshotande.

Den första frågan som ska besvaras är alltså om angreppet mot Oskar Hammarström hade kunnat avvärjas på något annat sätt än genom det våld som Johannes Granqvist kom att bruka. Det måste vid användandet av dödligt våld ställas höga krav på att något

alternativ för att avvärja angreppet inte förelegat för att våldet inte ska anses vara uppenbart oförsvarligt. Vid bedömningen av hur trängd situationen var i detta fall går det inte att bortse från att det fanns flera personer på platsen som hade kunnat hjälpas åt för att avvärja William Zetterström Wallström. Det hade också funnits möjlighet att använda mindre grovt våld; antingen genom att kniven riktades mot mindre vitala delar av William Zetterström Wallströms kropp eller att han helt enkelt knuffades bort. Tingsrätten anser alltså att det hade funnits alternativa handlingssätt och att dessa varit av sådant slag att det även av någon i Johannes Granqvists ålder måste krävas att något av dem valts framför det våld som nu kom till användning. Det nu sagda innebär att tingsrätten anser att gärningen är att bedöma som uppenbart oförsvarlig.

Nödvärnsexcess

Johannes Granqvist har alltså brukat mer våld än vad som är tillåtet enligt bestämmelserna om nödvärn. Enligt bestämmelsen i 24 kap. 6 § brottsbalken om s.k. nödvärnsexcess ska han trots detta inte anses ha begått något brott om gärningen är att bedöma som ursäktlig med hänsyn till att omständigheterna vid gärningen varit sådana att han svårligen kunnat besinna sig. Uttrycket ”svårligen kunde besinna sig” tar sikte på den berördes förmåga att i den konkreta situationen anpassa sitt handlande efter vad som kan anses tillåtet enligt bestämmelserna om nödvärn. Har denne gjort mer än vad som är tillåtet kan detta ändå anses ursäktat med hänsyn t.ex. till att det inte funnits tid till eftertanke. Visserligen synes det ha gått snabbt från det att William Zetterström Wallström tog fram och riktade kniven mot Oskar Hammarström till dess att Johannes Granqvist utdelade sitt hugg; enligt Joakim Karlsson rörde det sig om 5 – 10 sekunder. Bråket mellan William Zetterström Wallström och Oskar Hammarström hade dock pågått en stund dessförinnan varför tingsrätten anser att händelseförloppet inte varit så snabbt att Johannes Granqvists handlande ska anses ursäktligt på den grunden att det skulle ha saknats tid för eftertanke. Inte heller i övrigt anser tingsrätten att förhållandena var sådana att Johannes Granqvist svårligen kunde besinna sig.

Rubricering av brottet

I målet är utrett att Johannes Granqvist utdelade ett hugg med en kniv som träffade William Zetterström Wallström i buken. Detta fick till följd att William Zetterström Wallström avled. Det är också utrett att Johannes Granqvist utdelade hugget avsiktligt och inte genom oaktsamhet eller av en olyckshändelse. Tingsrätten har därutöver funnit att Johannes Granqvist till sitt fredande inte kan åberopa att gärningen inte är brottslig enligt bestämmelserna i 24 kap. 1, 5 och 6 §§ brottsbalken om nödvärn och nödvärnsexcess. Det som således återstår för tingsrätten är att bedöma hur gärningen ska rubriceras; som dråp eller som grov misshandel och vållande till annans död, grovt brott.

En förutsättning för att den gärning som Johannes Granqvist begick ska kunna bedömas som dråp är att han hade uppsåt till att William Zetterström Wallström skulle avlida genom det utdelade knivhugget.

Om en gärningsman haft för avsikt att uppnå en viss effekt och också uppfattat den som praktisk möjlig har han handlat med avsiktssuppsåt. Hade gärningsmannen visserligen inte eftersträvat effekten men förstått att den skulle inträffa eller att den var praktiskt taget oundviklig har han handlat med insiktssuppsåt. En tredje nedre gräns av uppsåt är likgiltighetsuppsåtet, där bedömningen sker i två steg. Det krävs för det första att gärningsmannen var medveten om risken för effekten och för det andra om förverkligandet av effekten utgjorde ett relevant skäl att avstå från gärningen.

Tingsrätten anser inte att omständigheterna vid gärningstillfället varit sådana att det skulle kunna göras gällande att Johannes Granqvist handlade med avsikts- eller insiktssuppsåt i förhållande till att William Zetterström Wallström skulle avlida. Tingsrätten finner det dock som uteslutet att Johannes Granqvist inte var medveten om risken för att det knivhugg han utdelade skulle kunna leda till döden. Däremot kan det mot bakgrund av hans unga ålder vid gärningen inte hävdas att han skulle ha varit likgiltig inför effekten av sitt handlande. Det nu sagda innebär att tingsrätten anser att inte heller något likgiltighetsuppsåt förelegat hos Johannis Granqvist. Han har därför inte gjort sig skyldig till dråp. Däremot är den gärning som Johannes Granqvist gjort sig skyldig till att bedöma som grov misshandel och vållande till annans död. Eftersom det våld som Johannes

Granqvist utövat mot William Zetterström Wallström haft en dödlig utgång anser tingsrätten att det varit fråga om ett medvetet risktagande av allvarligt slag. Brottet vållande till annans död ska därför anses som grovt.

Frågan om skadestånd

Den som uppsåtligen eller av vårdslöshet vållar personskada ska ersätta skadan. Har en personskada lett till döden ska ersättning betalas för bl.a. sådan skada som till följd av dödsfallet har åsamkats någon som stod den avlidne särskilt nära.

Skadestånd för personskada omfattar ersättning för bl.a. fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur, dvs. sveda och värk. Med sveda och värk avses lidande under den akuta sjukdomstiden efter skadan till dess att skadan läkts eller ett varaktigt invaliditetstillstånd inträder.

I rättsfallet NJA 2017 s 1208 uttalade Högsta domstolen att en skadelidande schablonmässigt bör ha rätt till ersättning med 30 000 kr för sveda och värk när personskadan lett till döden och den skadelidande är nära anhörig. Vid uppsåtligt dödande eller då dödsfallet orsakats av grov vårdslöshet som ligger mycket nära ett uppsåtligt dödande bör enligt Högsta domstolen en dubbelt så hög anhörigersättning utgå, dvs. 60 000 kr.

Johannes Granqvist har invänt att Saga Zetterström Wallström, trots att hon är syster till den avlidne, inte ingår i den krets som är berättigad till nu aktuell ersättning eftersom hon vid dödsfallet inte längre bodde tillsammans med William Zetterström Wallström. Regleringen om ersättning till en nära anhörig tar främst sikte på make eller maka, registrerad partner, sambo, barn eller föräldrar. Det har dock i rättspraxis förekommit att ersättning för sveda och värk enligt schablon har utgått även till syskon som inte bott tillsammans med den som bragts om livet (se t.ex. rättsfallet NJA 2000 s 521). I förevarande fall har genom förhöret med Saga Zetterström Wallström framkommit att hon och brodern under uppväxten stod varandra mycket nära och att de även efter det att

hon flyttade hemifrån hade en nära relation. Mot den bakgrunden anser tingsrätten att Sara Zetterström Wallström ingår i den krets som i och för sig är ersättningsberättigad.

Frågan är då om ersättning för sveda och värk ska utgå och i sådant fall med vilket belopp. Som nämnts är en förutsättning för att den nämnda schablonen om en ersättning om 60 000 kr ska kunna tillämpas att det varit fråga om ett uppsåtligt dödande eller att dödsfallet orsakats av sådan grov vårdslöshet från skadevällarens sida som ligger mycket nära ett uppsåtligt handlande.

Tingsrätten har funnit att Johannes Granqvist inte uppsåtligen dödat William Zetterström Wallström. Däremot har tingsrätten funnit utrett att Johannes Granqvist vållat William Zetterström Wallströms död genom livsfarligt våld som inneburit ett risktagande av allvarligt slag och att han därigenom gjort sig skyldig till grov misshandel samt vållande till annans död, grovt brott. Mot den bakgrunden och då utredningen ger ett tillräckligt underlag för att anse att de efterlevande har drabbats av skadeståndsgrundande besvär, anser tingsrätten att förutsättningar finns att i detta fall tillämpa aktuell schablon. Detta innebär att tingsrätten anser att Thomas Wallström, Sussann Zetterström, Alexandra Zetterström Wallström och Saga Zetterström Wallström är berättigade till skadestånd för sveda och värk om 60 000 kr vardera. Tingsrätten återkommer nedan till om skadeståndet ska jämkas.

Christian Zetterström Wallström har yrkat skadestånd med 80 000 kr för sveda och värk. Skälet till att han har begärt förhöjd ersättning är att han bevittnade gärningen och efteråt försökte rädda livet på sin bror men även på grund av att han menar att Johannes Granqvist betedde sig hotfullt mot honom efter gärningen.

Eftersom den enda utredning som finns om Johannes Granqvists agerande efter händelsen är de uppgifter som Christian Zetterström Wallström lämnat och då Johannes Granqvist förnekat att han varit hotfull, finns inte förutsättningar för att bestämma ett förhöjt skadestånd av det skälet.

Visserligen har Högsta domstolen i sitt avgörande den 29 december 2020, mål T 3132-20, uttalat att det inte finns något skäl att skapa en särskild schablon för de fall då en nära anhörig bevittnat ett dödsfall. Det avgörandet utesluter emellertid inte att det i det enskilda fallet kan finnas skäl att bestämma en högre ersättning än schablonen. I målet är utrett att Christian Zetterström Wallström bevittnade angreppet på brodern, att han lämnades ensam på platsen med denne och att han, efter kontakter med 112, försökte rädda livet på sin bror genom konstgjord andning och hjärt- och lungräddning. Mot den bakgrunden anser tingsrätten att det finns förutsättningar att bestämma skadeståndet till Christian Zetterström Wallström till ett högre belopp än till övriga anhöriga. Ersättningen till honom ska bestämmas till 70 000 kr.

Johannes Granqvist har ansett att skadeståndet ska jämkas, dels på grund av William Zetterström Wallströms eget agerande då denne varit påverkad av bl.a. alkohol och även dragit kniv, dels på grund av att ett skadestånd skulle vara oskäligt betungande för honom.

En förutsättning för att skadeståndet ska jämkas på grund av William Zetterström Wallströms eget agerande är att denne själv uppsåtligen medverkade till sitt dödsfall. Eftersom så inte är fallet kan inte jämkning ske av det skälet. Inte heller anser tingsrätten att det finns förutsättningar att jämka skadeståndet av något annat skäl.

Johannes Granqvist vårdnadshavare, Lena Granqvist och Lasse Söderberg, ska solidariskt med sonen utge skadestånd på det sätt som framgår av domslutet.

Kostnaden för det juridiska biträdet och målsägandebiträdet

Den ersättning för arbete som det juridiska biträdet och målsägandebiträdet begärt ersättning för är skälig. Kostnaden ska stanna på staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-01)

Domen kan överklagas. Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten senast den 18 mars 2021. Tingsrätten skickar det vidare till Göta hovrätt.

Helen Svensson

Jönköpings tingsrätt

JÖNKÖPINGS TINGSRÄTT
 Brottmålshandl 10

INKOM: 2021-01-29
 MÅLNR: B 3394-20
 AKTBIL: 49

Bevistalan

Med stöd av 38 § lag (1964:167) om särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare begärs prövning i domstol om Johannes Granqvist begått följande gärning

DRÅP alternativ GROV MISSHANDEL och VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD, grovt brott

5000-K1008358-20

Gärning

Johannes Granqvist har den 20 augusti 2020 i Huskvarna stadspark uppsåtligt berövat William Zetterström Wallström livet genom att utdela ett hugg med en kniv som träffat William Zetterström Wallström i buken. Hugget har orsakat en djup stickkanal i buken och William Zetterström Wallström har avlidit till följd av förblödning.

I vart fall har Johannes Granqvist genom att utdela nämnda knivhugg med angivna följder uppsåtligt misshandlat William Zetterström Wallström och därigenom av oaktsamhet vållat hans död. Våldet som Johannes Granqvist utövat har varit livsfarligt och orsakat svår kroppsskada. Att utdela knivhugg mot annan person innebär ett risktagande av allvarligt slag.

Lagrum

3 kap 2 § alternativt 3 kap 6 § 1 st och 7 § 2 st brottsbalken och 38 § lag (1964:167) om särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (LUL)

Målsägande

Se bilaga

Företräds av målsägandebiträdet Kristina Mannerback

Handläggning

Förhandlingen bör hållas bakom stängda dörrar jämlikt 27 § LUL.

Bevisning

Muntlig bevisning

Förhör målsäganden **Christian Zetterström Wallström** angående sina iakttagelser vid händelsen.

Förhör med **Johannes Granqvist**

Förhör med **Joakim Karlsson** sina iakttagelser av händelsen till utvisande av att Johannes Granqvist utövade våld mot William Zetterström Wallström

Förhör med **Oskar Hammarström** angående händelsen till utvisande av upprinnelsen till gärningen.

Skriftlig bevisning

Händelserapport (s. 12, 16, 18) till utvisande av tidpunkt för larmsamtal och tidpunkt för polisingripande mot misstänkt person.

Protokoll över brottsplatsundersökning samt foto (s. 187-196) till utvisande av förhållandena på brottsplatsen.

Foto (s. 82, s. 133) till utvisande av plats för inledande polisingripande i förhållande till brottsplatsen.

Foto övervakningskamera (s. 360, 371-372) till utvisande av tidpunkter och kontakter

Kommunikationsanalys och samtalslistor (bilaga IT-forensik, s. 6-9, 14, 21, 63-64) till utvisande av telefonpositioneringar samt tidpunkter för viss kommunikation.

Analys telefontömning (s. 63-64) till utvisande av tidpunkt för viss kommunikation.

Sakkunnigutlåtande (s. 389-390) till utvisande av DNA förekomst på anträffade burkar.

Foto, undersökningsprotokoll och sakkunnigutlåtande (s. 315-317, 318-320, 385) till utvisande av anträffad kniv på brottsplats använt av William Zetterström Wallström mot Oskar Hammarström.

Fotografier tidigare misstänkt (bilaga rättsmedicin s. 250-253) till utvisande av skadebild

Rapport rättsmedicinsk kroppsundersökning (bilaga rättsmedicin s. 255, 259-260) till utvisande av skadebild

PM (s. 181-183) till utvisande av plats för sökningar efter kniv.

Protokoll vallning, protokoll över fotodokumentation av beslag (s. 199-206, 307-309, 400) till utvisande av plats för anträffande av kniv.

Foto husrannsakan, undersökningsprotokoll och sakkunnigutlåtande (s. 294-295, 300, 302-303, 399-400) till utvisande undersökningar av kniv

Protokoll över fotodokumentation av beslag (s. 307-309) till utvisande av utseende på anträffad kniv

Genomgång telefon (bilaga IT-forensik s. 39, 42-43) till utvisande av viss webhistorik

Rapport rättsmedicinsk obduktion samt analysbesked (bilaga rättsmedicinskt s. 36-38, 45-46) till utvisande av dödsorsak mm.

Pernilla Törsleff

Adam Rullman

Jönköping den 2 februari 2021

Jönköpings tingsrätt
Box 2243
550 02 Jönköping

JÖNKÖPINGS TINGSRÄTT
Brottmålshandl 10

INKOM: 2021-02-02
MÅLNR: B 3394-20
AKTBIL: 73

Mål B 3394-20, Åklagarkammaren i Jönköping ./. **Johannes Granqvist**

I egenskap av målsägandebiträde framställer jag följande enskilda anspråk.

Yrkanden

Christian Zetterström Wallström yrkar att Johannes Granqvist till honom ska betala skadestånd med **80 000 kr** jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 20 augusti 2020 till dess betalning sker.

Sussann Zetterström, Thomas Wallström, Alexandra Wallström Zetterström och Saga Wallström Zetterström yrkar att Johannes Granqvist till var och en av dem ska betala skadestånd med **60 000 kr** jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 20 augusti 2020 till dess betalning sker.

Samtliga målsäganden yrkar vidare att Lena Granqvist och Lasse Söderberg, som är vårdnadshavare till Johannes Granqvist, solidariskt med Johannes Granqvist och solidariskt med varandra ska betala skadestånd enligt ovan, med den begränsning som följer av 3 kap. 5 § skadeståndslagen.

108037.2.0008

ALLMÄNNA VILLKOR FÖR VÅRA ADVOKATTJÄNSTER FINNS PÅ VÅR HEMSIDA

AMBER ADVOKATER JÖNKÖPING KB · LANTMÄTARGRÄND 59 · SE-553 20 JÖNKÖPING

TEL +46-36-30 59 80 · FAX +46-36-30 59 99 · BG 499-9884 · KLIENTMEDEL 601-3718 · ORG. NR 969746-7091 · www.amberadvokater.se

HALMSTAD · HÄSSLEHOLM · JÖNKÖPING · KARLSKRONA · KRISTIANSTAD · VÄRNAMO · ÄLMHULT

FÖR MER INFORMATION OM AMBER ADVOKATERS BEHANDLING AV PERSONUPPGIFTER SE VÅR HEMSIDA

Grunder

Yrkandena avser ersättning för personskada på grund av nära anhörigs död.

Johannes Granqvist har genom den gärning som framgår av bevistalan, uppsåtligt dödat William Zetterström Wallström, alternativt genom grov misshandel vållat William Zetterström Wallström personskada som lett till döden. Dödfallet har - om inte genom uppsåt - i vart fall orsakats av grov vårdslöshet som ligger mycket nära ett uppsåtligt dödande. Oaktat rubriceringen av gärningen har Johannes Granqvist genom sitt agerande visat en uppenbar likgiltighet inför William Zetterström Wallströms hälsa och liv.

Genom att beröva livet på William Zetterström Wallström har Johannes Granqvist tillfogat målsägandena personskada i form av psykiskt lidande, varför de är berättigade till skadestånd för sveda och värk enligt 2 kap. 1 § samt 5 kap. 1 § första stycket 3 och 2 § första stycket 3 skadeståndslagen.

Anhörigfrågan

Målsägandena är samtliga nära anhöriga till William Zetterström Wallström. Sussann Granqvist och Thomas Wallström är föräldrar och Christian Zetterström Wallström, Saga Zetterström Wallström och Alexandra Zetterström Wallström är syskon till den avlidne. Christian Zetterström Wallström och Alexandra Zetterström Wallström delade vid tiden för gärningen hushållsgemenskap med sin avlidne bror. Storasystemen Saga Zetterström Wallström bor sedan ett par år tillbaka i egen lägenhet på annan ort men hon har vuxit upp med William Zetterström Wallström och då emellanåt haft rollen som en extramamma till densamme. Vid tiden för William Zetterström Wallströms bortgång stod hon alltså sin bror särskilt nära - de hade tät kontakt och umgicks regelbundet.

Beloppen

De yrkade beloppen om 60 000 kr ligger i linje med Högsta domstolens fastställda schablon (se NJA 2017 s. 1208).

Det yrkade beloppet om 80 000 kr avseende Christian Zetterström Wallström går utöver den fastställda schablonen. Det högre beloppet grundar sig dels på att Christian Zetterström Wallström har bevittnat gärningen och efteråt försökt att rädda livet på sin bror, dels på Johannes Granqvists hotfulla agerande mot Christian Zetterström Wallström i samband med gärningen. Detta har sammantaget medfört ett *mer omfattande* psykiskt lidande för

Christan Zetterström Wallström än vad som motsvaras av schablonen. Utöver den chock och sorg som förlusten av brodern medfört har Christian Zetterström Wallström även drabbats av ett svårt trauma och allvarlig rädsla för både sitt eget liv och övriga familjemedlemmars liv och hälsa. Detta har bland annat medfört isolering och stora begränsningar i vardagen.

Vårdnadshavarnas skadeståndsansvar

Vårdnadshavarnas skadeståndsansvar för skador som deras barn orsakar genom brott följer av 3 kap. 5 § skadeståndslagen.

Bevisning

Målsägandena åberopar samma bevisning som åklagaren.

Därutöver åberopas förhör med samtliga målsäganden i skadeståndsdelen, med undantag för Alexandra Zetterström Wallström.

Målsägandena ska höras om sin särskilt nära relation till William Zetterström Wallström och om det omfattande psykiska lidande som var och en har drabbats av med anledning av gärningen (ca 15-20 minuter per målsägande). Christian Zetterström Wallström, som av åklagaren är åberopad att höras om händelsen, kommer även att höras om den del av händelseförloppet under vilket Johannes Granqvist agerat hotfullt mot honom.

För det fall Johannes Granqvist och dennes vårdnadshavare medger eller vitsordar yrkat skadestånd, eller godtar att målsägandena ingår i den ersättningsberättigade personkretsen och att de drabbats av personskada, kan något eller några av förhören med målsägandena komma att frånfallas.

Som ovan

Kristina Mannerback

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se